

«Jau ves grondas schanzas da la revoluziun digitala»

La Quotidiana en discurs cun il directur general da la SRG SSR Roger de Weck

CUN IL DIRECTUR GENERAL ROGER DE WECK
HA DISCURRI MARTIN CABALZAR

■ **Dapi tschintg onns è Roger de Weck en uffizi sco directur general da la SRG SSR – la chasa da medias che realisescha il service public audiovisual per la Svizra. En in discurs cun La Quotidiana è el s'exprimi sur da l'incumbensa da la SSR en in mund medial che sa transformar a moda rasanta.**

Roger de Weck, ins auda e legia che Vos has bunas relaziuns cun il Grischun, propi?

Roger de Weck: Dacurt sun jau stà a S. Gada, a Mustér, ensemen cun intgins amis dal Grischun: ina scuverta istorica-culturala-religiusa. In eveniment particular che ha danovamain mussà a mai la ritgezza culturala da la Surselva. La stad passada sun jau stà en La Ruinaulta. Impressionant. E da Sent en l'Engiadina Bassa na stoss jau betg perder blers plects: quai è daventà ina da mias patrias. Jau sun bain da Fribourg, ma jau poss er ma sentir sco Grischun.

Nus tschertgain partenaris e faschain propostas per cooperaziuns

Vus avais 62 onns ed avais timunà la SSR durant ils ultims tschintg onns. Èsi tgunsch temp dad ir en pensiun?

La SSR ha introduci il medem sistem da pensiunament sco tar la confederaziun: il cader lavura enfin 65 onns – e cun il consentiment vicendaivel enfin 70 onns. Jau na quint dentant betg da lavurar enfin 70 onns. Per entant vi jau anc prender part dad impurtantas discussiuns e decisiuns politicas sur da l'avegnir d'ina purschida audiovisuala independenta en Svizra.

Tge posiziun ha il rumantsch, ha la Svizra rumantscha entaifer la SRG SSR?

Precisamain la medema sco tschellas trais regiuns linguisticas. Instituziunalmain è la Svizra rumantscha ina part essenziala ed integrala da la SSR. Cun RTR ha la Svizra rumantscha in'interpresa che realisescha programs audiovisuals per rumantsch da fitg buna qualitat. Cun *Oscar Knapp* en il cussegl d'administraziun, *Ladina Heimgartner* sco directura RTR e cun *Simon Denoth*, *Maurus Dosch* e *Mariano Tschuor* en la direzziun generala ha la Svizra rumantscha ina da las fermas – e cordialas – fracziuns entaifer la SSR.

En Vossa funcziun da directur general da la SSR essas Vos era responsabel per RTR Radiotelevisiun Svizra Rumantscha. Tge impurtanza ha RTR per il Grischun e per la Svizra?

L'emprim da tut vulesch jau dir che RTR lavura cun verva, cun abilitad e cun programs solids. En cumparegliaziun ha RTR in relativamain pitschen team che fa fitg buna lavur. RTR è bler dapli ch'emissiuns da radio e da televisiun ed ina purschida online: questa chasa da medias attractiva è ina part essenziala betg mo dal Grischun, mabain da noss pajais.

Vus avais bler laud per RTR. Tge en las flauvezzas dad RTR?

RTR concorra – sco autras chasas da medias er – per la favur dal public. In public che n'è betg mo sin ils chanals classics, il radio e la televisiun, mabain er online. Quai custa resursas – umanas e finanzialas – in spagat magari pretensius. Quai stuain nus communitgar chapavlamain e plausiblamain, e forsa anc dapli.

Avant pauc temp ha la SSR annunzià in program da spargn. È RTR era pertutgà?

Gea, il program da spargn tutga tut las regiuns linguisticas e secturs d'interpresa, e succeda prioritarmain en l'administraziun, l'informatica e la produziun. La SSR sto stritgar var 250 plazzas en connex cun questas mesiras – tar RTR èn per fortuna naginas plazzas tutgadas. Nus stuain era reducir l'offerta dal program. Tar Radio Rumantsch tutga quai l'emissiun da musica «Chant au tour», la radio-novela «Vita capita» ed il «Radio Maraton triling» a partir dal 2017.

Pudais Vos explitgar pertge ch'i dat questas mesiras da spargn?

I dat dus motivs per quest program da spargn. L'emprim è la taglia sin la plivalur: L'avrigl aveva il tribunal federal decis ch'ils pajataxas da radio e televisiun na stoppian betg pli pajar la taglia sin la plivalur. La SSR duaja sezza surpigliar ella. Quai custa a la SSR mintg'onn 35 milliuns francs. Il segund motiv è la part augmentada d'emetturs locals e regiunals tar las entradas da taxas. La lescha da radio e televisiun (LRTV) revedida prevesa che quella part s'augmenta dad oz quatter a fin sis pertschient. Quai reducescha las entradas da la SSR per almain tschintg milliuns francs ad onn.

Vus menziunais la nova lescha da radio e televisiun. Avais Vos patì durant la debatta quest onn?

En ina democrazia dovri ina buna furmaziun da l'opiniun, suandà d'ina decisiun lianta. Magari van las discussiuns per furmar in'opiniun in zic «pe zop». Avant ils 14 da zercladur eran ils arguments dals adversaris da la nova lescha betg adina onests. Noss adversaris èn ids bler memia lunsch.

Las chasas da medias svizras ston cooperar dapli

En tge senn?

Nunverdades impedeschon la vardad, ideologias mettan ils fatgs a chantun.

La via da spinas cuntinua per la SSR. Ils 11 da december vegn probablamain inoltrada l'iniziativa populara «No Billag». Co valitais Vos questa iniziativa?

L'iniziativa «No Billag» duess atgnamain avair num «No SSR». Ils iniziants vulan cuntanscher in scumond absolut per finanzia radio e televisiun cun meds publics – francà en la Constituziun federala. Pia na dettia betg pli ina SSR, er betg pli RTR. Igl è evident che chantuns en la periferia patissan il pli bler da questa iniziativa. Guardai: Turig è il center da las medias privatas en Svizra. Là vegn fatg la musica. Da l'autra vart è la SSR l'unica chasa da medias naziunala cun ina structura federalistica e decentrala. La SSR ha societads purtadas en tut las

regiuns dal pajais sco er en il Grischun cun la SRG SSR Svizra Rumantscha (SRG.R). Quai è ina valur. Quai fa part d'ina schientscha profundamain elvetica. Vul ins simplamain abolir quai?

Co vegn la SSR a tractar quella iniziativa?

Las redacziuns vegnan a tractar l'iniziativa sco inqual auter tema. Jau vegn en mintga cas a cumbatter persunalmain questa iniziativa. Ils pli gronds perdents fissan las minoritads linguisticas. 70 pertschient da las entradas da la SSR vegnan da la Svizra tudestga che survegn enavos mo 45 pertschient. La differenza pussibilitescha la finanziaziun da radio e televisiun dad auta qualitat en Svizra rumantscha, franzosa e taliana. Quai crudass davent. Questa iniziativa è perquai betg cumpatibla cun la solidaritad federala.

Diversas chasas da medias privatas svizras èn da l'opiniun che la SSR saja memia gronda e memia pussenta.

Nus essan in pajais dad ogt milliuns persunas. 3,4 milliuns han in profil tar facebook, tschintg milliuns utiliseschan google mintga di.

Las duas pli grondas plattafurmas en Svizra èn google e facebook. Tut las paginas web da las chasas da medias svizras ensemen – inclusivamain tut quellas da la SSR (RTR, SRF, RTS, RSI, swissinfo) han pli paucs utilisaders che google. Sch'insatgi è memia grond en Svizra n'è quai segiramain betg la SSR.

E tge soluziuns proponais Vos?

Las chasas da medias svizras ston cooperar dapli per sa far pli cumpetitivas. La plattafurma da reclama che nus essan vi da planisar ensemen cun Ringier e Swisscom è ina soluziun. Ella è averta per tut ils editurs, senza discriminaziun. Er en auters champs tschertgain nus partenaris e faschain propostas per cooperaziuns. Enfin ussa han exponents da l'union dals editurs dentant impedi quai.

Las medias privatas dependan adina dapli da lur preschientscha en la rait. Era la SSR ha amplifitgà sia purschida online durant ils ultims onns. Il conflict è evident.

En il center da nossas activitads èn ils products dad audio e video. Quai ans differenziescha dals auters. Ma tgi che

negligescha l'internet ha pers. Bliers guardan e taidlan nossas emissiuns anc adina a moda classica – al radio ed a la televisiun – auters prefereschon da suandar las emissiuns online. L'internet è daventà in agen med da distribuziun. E perquai na pon las paginas web da la SSR betg mo esser in deposit u in archiv per las emissiuns. Nus vulain e stuain esser là nua ch'il public è. La SSR sto esser uschè attractiva en la rait sco sin ils chanals tradiziunals, vul dir il radio e la televisiun. Ina buna purschida online pre-

tenda alura la dretga cumbinaziun dad audio, video, graficas e text.

Ideologias mettan ils fatgs a chantun

Per finir anc ina dumonda persunala. Suentar tschintg onns a la testa da la SSR, co as vesais Vos oz – plitost sco schurnalist, manager u diplomat?

Mes «métier» multifar hai jau fitg guent – sco er il sport. E mintgatant hai jau propi l'impressiun da far in triatlion en mia lavur. Jau sun confruntà a milli sfidas di per di. Ma oz ves jau oravant tut las grondas schanzas da la revoluziun digitala – ch'è er ina revoluziun audiovisuala. Jau vi traier a niz ella per garantir ina gestiun rigurusa da nossas resursas e per optimar la productivitat d'ina interpresa da radiotelevisiun ch'è gia uss ina da las pli effizientas en l'Europa. Mia intenziun è era da defender las instituziuns federalas ch'èn oz quasi tuttas denigradas.

